

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 663/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.**, Pribinova 19, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Davidom Vöröšom, Landererova 8, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Cob/77/2025 z 24. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 6Cob/77/2025 z 24. júla 2025. Napadnuté uznesenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, ako aj priznať jej nárok na náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala na Mestskom súde Bratislava III návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala uložiť žalovanému zákaz nakladať s v ňom špecifikovanými nehnuteľnosťami v jeho vlastníctve (ďalej len „dotknuté nehnuteľnosti“) až do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 60Cb/44/2024. Sťažovateľka návrh odôvodnila tým, že u nej existujú dôvodné obavy, že bude ohrozená budúca exekúcia jej pohľadávky v celkovej výške 46 905,47 eur, ktorá jej mala vzniknúť bezdôvodným obohatením, keď sumu v tejto výške uhradila žalovanému na základe súdnych rozhodnutí, vydaných v súvisiacom konaní vedenom na mestskom súde pod sp. zn. B1-30Cb/177/2016, ktoré boli zrušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/6/2023 z 31. októbra 2023.

3. V súvisiacom konaní podala sťažovateľka 22. januára 2024 vzájomnú žalobu, ktorou si uplatnila proti žalobcovi nárok na zaplatenie 46 905,47 eur spolu s príslušenstvom. Uznesením mestského súdu z 13. septembra 2024 bola jej vzájomná žaloba vylúčená na samostatné konanie, ktoré je vedené na tomto súde pod sp. zn. 60Cb/44/2024. Toto konanie bolo prerušené až do právoplatného skončenia súvisiaceho konania uznesením z 10. januára 2025.

4. Medzitým mestský súd v súvisiacom konaní rozsudkom z 20. novembra 2024 žalobu žalobcu proti sťažovateľke zamietol ako nedôvodnú.

5. Sťažovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že dotknuté nehnuteľnosti sú jediným jej známym majetkom žalovaného, ktorý sa ich bezprostredne po vydaní rozsudku z 20. novembra 2024 v súvisiacej veci začal zbavovať a zaťažovať ich, čo u nej vyvolalo dôvodnú obavu z ohrozenia exekúcie jej budúcej pohľadávky, ktorú si v preskúmanom konaní uplatňuje voči žalovanému. Taktiež poukázala na to, že žalovaný s ňou nekomunikuje a na dotknutých nehnuteľnostiach viazne záložné právo v prospech inej banky, čo znižuje ich hodnotu a oslabuje možnosť úspešnej exekúcie.

6. Mestský súd uznesením sp. zn. 64Cb/33/2025 z 9. mája 2025 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Uznesenie odôvodnil tým, že v čase jeho rozhodovania o návrhu nebol právoplatný rozsudok mestského súdu z 20. novembra 2024 v súvisiacom konaní, z ktorého vyplynul záver, že plnenie sťažovateľky nemalo oporu v hmotnom práve. Sťažovateľka teda neosvedčila existenciu nároku, ktorého neodkladnej ochrany sa domáhala, existenciu obavy, že exekúcia jej nároku bude ohrozená a neosvedčila ani splnenie požiadavky proporcionality neodkladného opatrenia. Z uvedených dôvodov mestský súd konštatoval, že návrh sťažovateľky je predčasný.

7. Sťažovateľka podala 22. mája 2025 proti uzneseniu mestského súdu odvolanie. Krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že uznesenie mestského súdu je vecne správne, a preto ho podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil a zároveň priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania. Sťažovateľke bolo uznesenie krajského súdu doručené 27. augusta 2025.

8. Krajský súd (v bodoch 23 až 25 odôvodnenia) poukázal na to, že zrušený právoplatný rozsudok v súvisiacom konaní nemal konštitutívne účinky a nepredstavoval právny dôvod plnenia (poskytnutého na jeho základe sťažovateľkou, pozn.), ale len formu autoritatívnej súdnej ochrany dôsledkov existencie tohto právneho dôvodu. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikne na strane sťažovateľky až po tom, ako sa právoplatne vyrieši otázka, či bola pohľadávka uplatnená žalobcom v súvisiacom konaní dôvodná alebo nie. Krajský súd osobitne zdôraznil, že nijakým spôsobom neprejudikuje prípadné rozhodnutie súdu vo veci samej. Následne uzavrel, že v konaní o nároku na nariadenie neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie v takom rozsahu a intenzite ako pri rozhodovaní vo veci samej. V zhode so súdom prvého stupňa konštatoval, že sťažovateľka dostatočne neosvedčila existenciu nároku, ktorému mala byť poskytnutá bezodkladná ochrana vo forme nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia, a na účely podpory svojho záveru o neexistencii bezdôvodného obohatenia odkázal na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 5MCdo/17/2009 z 23. novembra 2010.

9. Dôvody neakceptovania námietky sťažovateľky týkajúcej sa obavy z ohrozenia budúcej novej exekúcie jej pohľadávky krajský súd uviedol v bode 24. V tomto bode poukázal na neosvedčenie

samotnej existencie dlhu a taktiež konania žalovaného, ktoré by odôvodňovalo obavu zo zmarenia exekúcie. K námietke týkajúcej sa neosvedčenia proporcionality navrhovaného neodkladného opatrenia sa krajský súd vyjadril v bode 25 napadnutého uznesenia, v ktorom uviedol jasné dôvody (neosvedčenie primeranosti návrhu vo vzťahu k hodnote nehnuteľností sťažovateľkou), na základe ktorých sa s uznesením mestského súdu stotožnil.

10. Nad rámec uvedeného krajský súd poukázal na to, že z výpisu dotknutých listov vlastníctva zistil, že vlastníkom dotknutých nehnuteľností už nie je žalovaný, ale tretie osoby (v čase rozhodovania mestského súdu bol vlastníkom žalovaný), avšak pre rozhodnutie vo veci neodkladného opatrenia je rozhodujúci stav v čase vydania prvostupňového uznesenia mestského súdu. V závere krajský súd uzavrel, že z podaného návrhu a k nemu priložených listinných dôkazov nepovažoval krajský súd za dostatočne osvedčené základné skutočnosti odôvodňujúce nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia. Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru o vecnej správnosti uznesenia mestského súdu, ktoré podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka namieta, že závery krajského súdu uvedené v napadnutom uznesení považuje za arbitrárne a nesprávne.

12. V podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia svoj nárok osvedčila popísaním relevantných skutočností, predložením listinných dôkazov o jeho dôvodnosti i trvaní. Tento nárok vznikol okamihom právoplatnosti rozhodnutí zrušených najvyšším súdom, na základe ktorých ona nedobrovoľne poskytla žalovanému plnenie. V odôvodnení napadnutého uznesenia absentuje logické právne zdôvodnenie, z akého dôvodu by mal jej nárok vzniknúť až nadobudnutím právoplatnosti rozsudku z 20. novembra 2024 v súvisiacom konaní.

13. Závery napadnutého uznesenia sú protirečivé a vzájomne odporujúce. Odvolací súd na dvoch miestach v odôvodnení uviedol, že zrušené rozhodnutia predstavovali právny dôvod plnenia, ktorý dodatočne odpadol, no napriek tomu v závere bodu 23 bez vysvetlenia poukázal krajský súd na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5MCdo/17/2009 z 23. novembra 2010, ktoré tvrdí opak. Sťažovateľka taktiež poukázala na to, že osvedčenie nároku v preskúmanom konaní nemá byť, čo sa týka jeho preukázania rovnocenné s jeho preukázaním v konaní vo veci samej.

14. Závery krajského súdu týkajúce sa neosvedčenia obavy z ohrozenia exekúcie považuje sťažovateľka za arbitrárne a nerealizovateľné v praxi (sťažovateľka nebola účastníkom kúpnych zmlúv, nemá informácie o kúpnej cene, a preto nemá možnosť preukázať, že sú prevádzané bez primeranej protihodnoty). Jej dôvodnú obavu preukazuje už samotná skutočnosť, že žalovaný uvedené prevody dotknutých nehnuteľností realizoval bezprostredne po zamietnutí jeho žaloby rozsudkom z 20. novembra 2024 v súvisiacom konaní, a navyše namieta, že peňažné prostriedky sa ľahšie „schovajú“ pred veriteľmi, keďže sú likvidnejšie. V tejto súvislosti poukázala na právne závery týkajúce sa otázok sťaženia alebo zmarenia budúcej exekúcie (uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/71/2018 z 21. júna 2018, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 32Cob/38/2023 z 27. júla 2023). Žalovaný nárok sťažovateľky neplnil ani čiastočne.

15. Sťažovateľka za arbitrárny považuje aj záver krajského súdu týkajúci sa neprimeranosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k hodnote nehnuteľností. Krajský súd zaťažil

sťažovateľku osvedčovaním hodnoty nehnuteľností, hoci osvedčovanie výšky a primeranosti odplaty či hodnoty nehnuteľností nie je v súlade s cieľmi tohto inštitútu, o čom svedčia aj závery vyplývajúce z uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/15/2017 zo 6. marca 2017. Hodnotu nehnuteľností nemá ako reálne sťažovateľka zistiť. Primeranosť podaného návrhu odôvodnila skutočnosťou, že nemá vedomosť o inom majetku žalovaného, poukazom na záložné právo na dotknutých nehnuteľnostiach v prospech inej banky, a preto je uvedený záver krajského súdu nesprávny. Súdny zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci mohli vydať neodkladné opatrenie, resp. vyhovieť návrhu aj len čiastočne, avšak krajský súd sa s týmto tvrdením sťažovateľky nijako nevysporiadal.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje zdržanlivo k preskúmvaniu sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením alebo zabezpečovacím opatrením. Tento prístup vyplýva nielen z toho, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj z toho, že obvykle nejde o rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania zasahuje konečným spôsobom. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 65/2021, IV. ÚS 282/2019, IV. ÚS 330/2020). Výnimočnosť zasahovania ústavného súdu do rozhodnutí o neodkladných opatreniach (predtým o predbežných opatreniach) neznamena, že sú úplne mimo rámca ústavnoprávneho prieskumu ústavným súdom. Ak všeobecný súd ponechá bez povšimnutia niektorú z kľúčových otázok prípadu alebo sa ako odvolací súd bez riadneho zdôvodnenia odkloní od právnych či skutkových záverov súdu prvej inštancie, jeho postup vykazuje známky arbitrárnosti a svojvôle (I. ÚS 191/2019).

17. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky súvisiacou s otázkou osvedčenia jej nároku ústavný súd poznamenáva, že hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku môže navrhovateľ dosiahnuť najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Hodnoverné osvedčenie nároku má do viesť súd k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia.

18. Pri hodnotení záveru súdov o neosvedčení nároku sťažovateľky ústavný súd poznamenáva, že je to práve ona, ktorá vychádza z mylného záveru o základnej otázke týkajúcej sa vzniku jej nároku na vydanie plnenia, ktoré protistrana získala na základe právoplatných rozsudkov súdov, ktoré boli neskôr zrušené uznesením najvyššieho súdu v súvisiacom konaní. Krajský súd totiž v odôvodnení napadnutého uznesenia (pozri bod 23 napadnutého uznesenia) správne a v súlade s ustálenou judikatúrou (napr. uznesenie ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 18/2016, uznesenia najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 7Cdo/22/2024, 1Obdo/38/2023, 5Obdo/6/2019) uviedol, že deklaratórny rozsudok nepredstavuje právny dôvod plnenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ale len formu autoritatívnej súdnej ochrany dôsledkov existencie tohto právneho dôvodu, tzn. právneho

vzťahu, ktorý je rozsudkom deklarovaný. Inak povedané, zrušením rozsudkov vydaných v súvisiacom konaní dôvod plnenia nezanikol, ale žalobcom uplatnený nárok sa stal znovu neistým a práve jeho opätovné prejednanie a nové meritórne rozhodnutie o ňom bude viesť k záveru, či plnenie poskytnuté sťažovateľkou sa stane záväzkom z bezdôvodného obohatenia alebo bude potvrdená existencia nároku na plnenie (hoci aktuálne už poskytnuté), ktoré si žalobca uplatnil v súvisiacom konaní. K nesúhlasu so závermi krajského súdu týkajúcimi sa neosvedčenia dôvodných obáv sťažovateľky z ohrozenia budúcej možnej exekúcie jej pohľadávky ústavný súd poukazuje na bod 24 napadnutého uznesenia, v ktorom krajský súd správne poukázal na neosvedčenie samotnej existencie dlhu, ktorá nevyhnutne súvisí so vznikom obáv, a v tomto kontexte vyhodnotil aj namietané konanie žalovaného.

19. K argumentácii týkajúcej sa neprimeranosti navrhovaného neodkladného opatrenia ústavný súd poukazuje na bod 25 napadnutého uznesenia a zároveň považuje za potrebné poznamenať, že aj bez predloženia ocenenia dotknutých nehnuteľností je celkom zjavné, že navrhované neodkladné opatrenie je neproporcionálne.

20. Sťažovateľka napokon úplne opomína, že v čase vydania napadnutého uznesenia krajského súdu už boli dotknuté nehnuteľnosti prevedené na tretie osoby, čo vo svojich dôsledkoch znamená, že ňou požadované rozhodnutie by bolo nevykonateľné.

21. Na základe uvedeného ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom sťažovateľkou označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

22. Sťažovateľka namietala porušenie základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ak ústavný súd za takejto situácie dospel k záveru, že v posudzovanej veci nemohlo dôjsť napadnutým uznesením najvyššieho súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, potom neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia uvedených práv. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu